

YARIM KALMIŞ BİR DÜŞ: “KÖY ENSTİTÜLERİ...”

Köy Enstitüleri Türkiye haritamızın yirmi bir köşesinden bize bakan “akıl ve umut gözleri” idi. Kuruluş yıllarında Anadolu’da salgın hastalıklar ortalığı kavuruyorken; insanımız ne yazık ki; bilgisizlik içinde ağaların, şeyhlerin, batıl İslamcılığın katı baskısı altında yaşıyordu.

Mustafa Kemal öncülüğünde bir avuç aydın asıl kurtuluşun eğitim ordusuyla sağlanacağı bilinciyle; ulusal birlik içinde kurtuluşun yolunu çizmeye başlamıştı İşe; köylünün eğitim ve bilim ışığıyla aydınlatılması ile başlanmalıydı. Öyle bir köy öğretmeni tipi yaratılmalıydı ki; o yalnız köylünün inançlarını işlemek, toplumsal kurumları etkilemekle kalmamalı, köyün yüzünü ve ekonomik yaşamını da değiştirmeliydi. Bu fikir; Köy Enstitüleri’ne giden yolun habercisiydi.

17 Nisan 1940 tarihinde yapılan oylamada Köy Enstitüleri resmen kurulmuştur. Kaynağından 17 bin öğretmen, 7500 sağlık memuru, 9 bin eğitimci yetiştirmiştir. Onlar, o güne kadar okul, öğretmen görmemiş binlerce köye ışık olmuşlar, Atatürk’ün özlediği devrimi böylece yaşatmaya çalışmışlardır. Yazık ki; çok geçmeden 1945’lerde ağalar, şeyhler ve işbirlikçiler ittifakı Köy Enstitüleri’ni hedef tahtası yapmışlar ve 1946 sonları Köy Enstitüleri’nin de sonu görünmeye başlamıştır. “Ben”

değil “Biz!” diyerek her adımını bir bütünün parçası olarak atan Köy Enstitüleri, 27 Ocak 1954 tarihinde kapatılmış hepsi birden Öğretmen Okulları’na dönüştürülmüştür.

Bugün eğitim alanında içinde bulunduğumuz kargaşa; aradan yarım yüzyıl geçmesine rağmen; Köy Enstitüleri’nin her geçen yıl daha fazla anılmasının açık nedenidir. Türkiye Cumhuriyeti, geleceğinin aydınlık olmasını ancak deneyimlerinden alacağı derslerle sağlayabilir. Hiçbir yabancı tasarıma araç olmakla değil!

Şimdi yediden yetmişe yarım kalmış bu düşünce gerçekleştirme ve Yüce Atamızın başlattığı Aydınlanma Devrimi’ni eğitim yoluyla tamamlama zamanıdır...

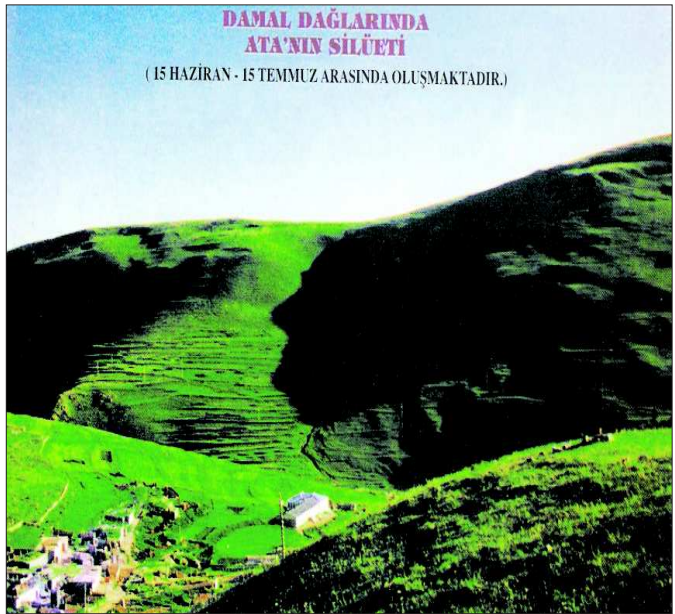
7 aralık 1945

Bursada havlucu Recebe
Karabük fabrikasında tesviyeci Hasana düşman,
Fakir-köylü Hatçe kadına,
Irgat Süleymana düşman, sana düşman, bana düşman,
Düşünen insana düşman,
Vatan ki bu insanların evidir,
Sevgilim, onlar vatana düşman
Nazım HİKMET

Özge KALIN

ORDA! ATAMIZ VAR UZAKTA

Ardahan’ın Damal ilçesine bağlı Yukarı Gündes Köy’ünün karşısında bulunan Karadağ’da Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk’ün gölgesi oluşmaktadır. Bu doğa harikası olay, hiç bir yapay etki olmadan tamamen doğal bir şekilde gerçekleşmektedir. Her yıl 15 Haziran – 15 Temmuz tarihleri arasında güneş batarken oluşan bu gölgenin ilk keşfedilmesi şöyle olmuştur; Yukarı Gündes Köy’ünde Yaşayan **Ali Rıza Kırmızıgül** ilk olarak bu gölgeyi gören kişidir. 1954 yılında öğrenci iken akşamları koyun otlatmaya gidermiş. Saati olmadığı için koyunları eve götürme zamanı olarak gölgenin oluştuğu zamanı kullanırmış. Böylece dikkatler o gölge üzerine yoğunlaşmış ve 1996 yılında da bu gölge için şenlikler düzenlenmeye başlanmıştır. Bu doğa harikası olayı görmek için her yıl Yukarı Gündes Köyüne binlerce yerli ve yabancı turist gelmektedir. Eğer siz de sürekli kalbinizde yaşayan Atatürk’ün başka yerlerde ve başka şekilde de yaşadığına tanık olmak istiyorsanız 15 Haziran – 15 Temmuz tarihleri arasında bu zevki yaşamak için oraya gidebilir ve Atamızın o harika görüntüsünü yakından görebilirsiniz.

Adil US